

вітчизняних теренах відчутно послаблює впливи державних регуляторних імперативів. Зокрема, закони як нормативно-правові акти вищої юридичної сили, все частіше ігноруються, не сприймаються як визначальний імператив, тобто обов'язкове правило громадянських поступків та суспільної поведінки. Тому є вагомою підставою стверджувати, що в Україні системна корупція фактично витісняє державу як імперативний (визначальний) суб'єкт влади, присвоюючи принципово важливі атрибути.

Список використаних джерел

1. Бусол О. Ю. Протидія корупційній злочинності в Україні у контексті сучасної антикорупційної стратегії: дис. ...д-ра юрид. наук: спец. 12.00.08; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. Київ, 2015. 479 с.

2. Левін П. Більше ніж півтора роки без антикорупційної стратегії URL: <https://day.kyiv.ua/uk/blog/polityka/bilshe-nizh-pivtora-roky-bez-antikorupciynoyi-strategiyi>.

Гетьман Галина Миколаївна, старший науковий співробітник Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України, кандидат юридичних наук

БОРІТЬБА З КОРУПЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В УМОВАХ ЗМАГАЛЬНОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Чинний Кримінальний процесуальний кодекс України закріпив засади змагальності сторін та свободи в наданні сторонами кримінального провадження суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості, яка передбачена п. 4 ч. 1 ст. 129 Конституції України. Сутність принципу змагальності, відповідно до ч. 1 та ч. 2 ст. 22 КПК України, полягає у самостійному обстоюванні стороною обвинувачення і стороною захисту їхніх правових позицій, прав, свобод і законних інтересів та рівності прав на збирання та подання до суду речей, документів, інших доказів, клопотань, скарг, а також на реалізацію інших процесуальних прав [1]. При цьому, «рівноправність сторін означає, що кожна з них користується однаковим обсягом процесуальних прав для здійснення своїх функцій і жодна із сторін не має перед судом переваг у доведенні переконливості своєї позиції» [2, с. 73].

Здебільшого принцип змагальності знаходить свою реалізацію на стадії судового розгляду кримінального провадження. Окрім того, чинний КПК України значно розширює права учасників кримінального провадження, які представляють сторону захисту.

Зрівнявши у своїх правах учасників досудового розслідування змагального кримінального провадження, законодавець сприяв, певним

чином розвитку корупційних дій під час вирішення питань, які становлять інтерес для певної особи.

У Законі України «Про запобігання корупції» законодавець чітко окреслив суб'єктів та об'єкти корупційних дій. Попри те корупційні діяння продовжують вчинятися, а особи причетні до вчинення таких дій залишаються безкарними.

Позитивним аспектом у боротьбі із корупцією є можливість проводити антикорупційну експертизу, зміст якої полягає у «діяльності із виявлення в нормативно-правових актах, проектах нормативно-правових актів положень, які самостійно чи у поєднанні з іншими нормами можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією» [3]. Попри те, законодавець не зазначає інші документи за допомогою яких можуть вчинятися корупційні діяння чи документи за допомогою яких можуть бути приховані такі дії.

При цьому, для проведення такої експертизи мають бути обґрунтовані підстави для отримання документів та надання їх експерту для експертного дослідження й встановлення ознак, які можуть указувати на вчинені або такі, що будуть вчинені, корупційні діяння.

Таким чином, на нашу думку окремі положення чинного антикорупційного законодавства, з метою позитивної реалізації державної антикорупційної політики, потребують аналізу та внесення змін. Окрім того, однією з проблем реалізації антикорупційного законодавства є «відсилення» одного закону до інших нормативно-правових актів, що ускладнює процедуру розслідування даної категорії злочинів. При цьому, позитивні результати боротьби із корупційними діями посадових осіб залежать від узгоджених та несуперечливих дій з міжнародними організаціями, які можуть сприяти розслідуванню, встановленню осіб, причетних до даної категорії злочинів та попередженню вчинення корупційних дій.

Список використаних джерел

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № № 4651-VI. Дата оновлення: 18.10.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

2. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. Т. 1/ О. М. Бандурка, Є. М. Блажівський, Є. П. Бурдоль та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, А. В. Портнова. Харків: Право, 2012. 768 с.

3. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. Дата оновлення: 18.10.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/conv#docinfo>.